

Monitoring změn vegetace v krkonošské tundře

Lucie Červená, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
Lucie Kupková, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
Markéta Potůčková, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
Jakub Lysák, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
Záboj Hrázský, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova,
Správa Krkonošského národního parku
Stanislav Březina, Správa Krkonošského národního parku
Jana Müllerová, Botanický ústav AV ČR, v. v. i.

Reliktní arкто-alpínská tundra v Krkonošském národním parku je kombinací arktické, alpínské a střeoevropské flóry a fauny s mnoha ohroženými a endemickými druhy. Na lučních porostech v tundře se v posledních sto letech uplatňovaly různé způsoby hospodaření – od pastvy a sečení až po přísnou ochranu bez jakýchkoli lidských zásahů. Díky tomu, ale i v důsledku depozice dusíku z kyselých dešťů v posledních dekádách 20. století a probíhající klimatické změně, jsou zaznamenávány některé změny ve složení vegetace: alpínské trávníky s dominancí smilky tuhé a výskytem vzácných druhů rostlin jsou ohroženy šířením tří sice původních, ale konkurenčně silných druhů trav: třtiny chloupkaté, bezkolence modrého a metlice trsnaté. Dále byla pozorována expanze borovice kleče a smrku ztepilého. Systematické sledování změn vegetace může přinést důležité informace do diskuze o možnosti zavedení vybraných managementových opatření v bezzásahové přírodní zóně národního parku za účelem zachování nejcennějších společenstev.

Pro opakovatelný a objektivní monitoring jsou ideální metody dálkového průzkumu Země. Mozaika vegetačních společenstev arкто-alpínské tundry je jemnozrná a změny v rozšíření jednotlivých druhů/společenstev v časovém horizontu jednotek let nejsou tak rozsáhlé, aby mohly být monitorovány pomocí dat družic typu Sentinel-2. Byly učiněny pokusy o klasifikace dat komerčního systému Planet s prostorovým rozlišením 3 m, ale hlavní těžiště monitoringu spočívá ve snímání pomocí dronů. Testovány byly multispektrální i hyperspektrální kamery a též různé termíny snímání v rámci sezóny (nejvhodnější měsíc pro odlišení jednotlivých druhů, resp. použití multitemporálních kompozitů).

Po čtyřech letech opakovaného pořizování dat byla pro Krkonošský národní park navržena metodika a sestaven manuál monitoringu, které využívají multispektrální data, dva termíny pořízení dat (červenec a srpen) a metody klasifikace Maximum Likelihood a Random Forest. S využitím této metody monitoringu se už po 4 letech podařilo prokázat nárůst rozlohy třtiny chloupkaté. Další dílčí výsledky, a především zásadní body navržené metodiky budou obsahem přednášky, která může být inspirací pro podrobné mapování změn vegetace ve velkém měřítku i pro další instituce ochrany přírody.